

Voorstellen PvdA om werknemers te beschermen tegen ongewenste gevolgen van marktwerking bij aanbestedingen vanuit de overheid

1. Bestaande rechten van werknemers moeten overeind blijven. Het mag niet zo zijn dat het personeel naast grote onzekerheid over zijn baan ook nog eens met een uitgeholde CAO wordt geconfronteerd, zoals in de thuiszorg is gebeurd. Concurreren op prijs is prima, concurreren op arbeidsvoorwaarden is dat niet. Het is de taak van de overheid om er op toe te zien dat dit niet gebeurt. Wij zullen een amendement indienen om dat in deze aanbestedingswet vast te leggen.
2. Wij willen verankeren dat de arbeidsvoorwaarden voor personeel van onderaannemers minstens net zo goed moet zijn als de voorwaarden van de hoofdaannemer waarmee we afspraken hebben gemaakt. Ook hiertoe zullen wij een amendement indienen. Werknemers én werkgevers zijn hierover al akkoord, er is dus geen enkele reden voor het kabinet hier niet in mee te gaan.
3. Als (een onderdeel van) een onderneming overgaat naar een andere onderneming, dienen de arbeidsvoorwaarden voor de werknemers tenminste even goed blijven. Als in een sector verschillende CAO's van kracht zijn, zouden de meedingende ondernemingen allemaal aan dezelfde (de beste) CAO moeten voldoen. Daarmee kunnen we een gelijk speelveld en goede voorwaarden voor werknemers creëren. Ook hier geldt dat we zo concurrentie op arbeidsvoorwaarden voorkomen.
4. Wij willen de mensen aan de onderkant van de arbeidsmarkt die door dit kabinet nóg moeilijker aan het werk komen een handje helpen. Zoals al in [ons verkiezingsprogramma \(pdf\)](#) staat willen wij bij aanbestedingen van de overheid dat 5% van het personeel bestaat uit langdurig werkzoekenden waaronder arbeidsgehandicapten. Premier Rutte vindt dat mensen die kunnen werken ook moeten werken. Dáár zijn wij het grondig mee eens. Wij helpen hem graag om dat voor elkaar te krijgen.
5. De positie van zelfstandigen zonder personeel (ZZP'ers) willen wij verbeteren. Veel ZZP'ers sparen nu niet of nauwelijks voor hun pensioen. Hierdoor zijn ze misschien goedkoper dan hun concurrenten, maar staan zij op hun 65e met lege handen. Wij streven naar een fatsoenlijk pensioen voor iedereen. Daarom willen wij minister Verhagen vragen naar mogelijkheden om bij aanbestedingen aan ZZP'ers te stimuleren dat ook zij voor een fatsoenlijk pensioen kunnen sparen en elkaar daarin niet proberen te concurreren.
6. We moeten af van de praktijk dat Nederland in Europa altijd het braafste jongetje van de klas is als het op aanbesteden aankomt. We hebben in het verleden gezien dat veel publieke taken, die met een beetje creativiteit uit te zonderen zijn van Europese aanbestedingsregels, toch werden aanbesteed. Denk bijvoorbeeld aan de gratis schoolboeken. Wij willen daarom dat het kabinet de huidige discussie in Europa over een nieuwe richtlijn voor aanbesteden aangrijpt om meer ruimte voor lidstaten te creëren om hier, zeker in het geval van publieke diensten, zelf over te beslissen.

Sharon Dijksma, 13 oktober 2011.